

WHAT DENTISTS SEE:

ทศวรรษแห่งการต่อสู้ของทันตแพทย์ไทย กับถาถิอระชาดหน้าดา
"นิโคตินถุง" ถัยเจียบใหม่ที่ทำลายเขาาชนอนาตของชาติ

เรียบเรียงโดย: ผศ.ดร.ทพ. สุธี สุขสุเดา

ในวงการสาธารณสุขไทย เมื่อพูดถึง “ฟันและช่องปาก” หลายคนอาจนึกถึงเพียงการอุดฟันหรือซุดหินปูน แต่ความจริงที่เกิดขึ้นในห้องตรวจทันตกรรมตลอดเดือนที่ผ่านมาได้สะท้อนภาพที่น่ากังวลอย่างมาก ยิ่งกว่านั้น ทันตแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.), องค์การอนามัยโลก (WHO) และภาคีเครือข่าย ได้จัดเวทีเสวนาครั้งสำคัญ “LUNCH SYMPOSIUM 2026: WHAT DENTISTS SEE” เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ที่ชื่อว่า “นิโคตินถุง” (Nicotine Pouches) ซึ่งกำลังแพร่ระบาดอย่างเจียบเจียบด้วยรูปลักษณ์ที่ดูทันสมัย แต่ซ่อนพิษร้ายไว้อย่างคาดไม่ถึง โดยมีวัตถุประสงค์มุ่งเป้าไปยังกลุ่มเด็กและเยาวชน

วันนี้เรามาเปิดหน้ากา “นิโคตินถุง” กับดักไร้วันที่อันตรายถึงชีวิต

สำหรับอุตสาหกรรมยาสูบได้พยายามปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์เพื่อหลบเลี่ยงความกลัวของผู้บริโภค โดยชูจุดขายทางการตลาดว่า นิโคตินถุง “ไม่มีการเผาไหม้” และ “ไม่มีควัน” ทำให้เกิดความเข้าใจผิดอย่างกว้างขวางว่า เป็นทางเลือกที่ปลอดภัย แต่ในฐานะวิชาชีพที่คลุกคลีอยู่กับช่องปากของประชาชน สิ่งทันตแพทย์เห็นนั้น คือกลไกที่น่ากลัว กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์นี้ต้องใช้การวางถุงนิโคตินไว้ระหว่างริมฝีปากกับเหงือก เพื่อให้สารนิโคตินที่มีความเข้มข้นสูงดูดซึมผ่านเยื่อช่องปากเข้าสู่กระแสเลือดโดยตรงตลอดเวลา

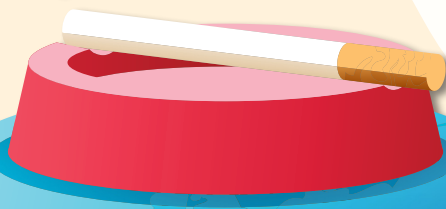
ความจริงทางคลินิกที่น่าตกใจ คือการพบผู้ป่วยที่ใช้ นิโคตินถุงต่อเนื่องเพียง 5-6 เดือน แต่เมื่อตรวจขึ้นนี้อกลับพบการเปลี่ยนแปลงทางพยาธิวิทยาที่รุนแรง การสัมผัสนิโคตินโดยตรงเป็นเวลานานส่งผลให้เกิดการระคายเคือง รอยแดง เหงือกอักเสบ และ “เหงือกกรัน” อย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ ทันตแพทย์ยังพบ “รอยฝ้าขาว” (Leukoplakia) หรือเนื้อเยื่อที่หนาตัวขึ้นผิดปกติ ซึ่งเป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าของ “มะเร็งช่องปาก” ที่หากไม่ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัดอย่างทันท่วงที อาจนำไปสู่ความทรมานและการสูญเสียชีวิตได้

ที่มา: <https://www.nationtv.tv/news/social/378978972>

ประเด็นทางสังคมหนึ่งที่อยากจะตีแผ่คือ หากเมื่อเด็กและผู้หญิงตกเป็น “เหยื่อรายใหม่” ปัญหาของนิโคตินถุงไม่ใช่เพียงเรื่องของสุขภาพส่วนบุคคล แต่คือ Social Issue ที่กักกินสังคมไทย องค์การอนามัยโลก (WHO) ระบุว่าอุตสาหกรรมยาสูบทุ้มงบการตลาดผ่านอินฟลูเอนเซอร์ออนไลน์ และออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีสีสัน กลิ่น และรสชาติที่ดูเหมือน ขนม ข้อมูลที่น่ากังวลคือ อัตราการใช้ในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะเพศหญิง พุ่งสูงขึ้นจนเกือบเท่าเพศชาย ผลการศึกษาพบว่าเยาวชนที่เริ่มจากผลิตภัณฑ์ไร้วันเหล่านี้ มีความเสี่ยงที่จะก้าวไปสู “บุหรืมวน” เพิ่มขึ้นถึง 3 เท่า ซึ่งทำให้สถิตินักสูบหน้าใหม่ของโลกไม่มีแนวโน้มลดลงเลย นอกจากภัยร้ายต่อสุขภาพช่องปากแล้ว นิโคตินยังส่งผลกระทบต่อ “พัฒนาการสมอง” ของเยาวชนที่ยังเติบโตไม่เต็มที่ ทำให้เกิดอาการใจสั้น หน้ามืด เวียนศีรษะ และนำไปสู่การเสพติดที่ยากจะถอนตัว

10 ปี

แห่งความมุ่งมั่น:

บทบาทผู้นำของทันตแพทยสมาคมฯ และ สสส.

แคมเปญ What Dentists See คือ

ยอดภูเขาน้ำแข็งของความมุ่งมั่นที่ทันตแพทยสมาคมฯ ขับเคลื่อนร่วมกับ สสส. มานานกว่าหนึ่งทศวรรษ เราได้เปลี่ยนผ่านจากบทบาทผู้รักษาในคลินิก สู่การเป็นแม่ข่ายระดับประเทศที่สร้างผลลัพธ์เชิงประจักษ์ ดังนี้..

1. เครือข่าย Dentist Hero : เราสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง มีสมาชิกทันตบุคลากรกว่า 1,049 คน กระจายตัวอยู่ใน 20 จังหวัด 12 เขตสุขภาพทั่วประเทศ เพื่อทำหน้าที่คัดกรองและช่วยคนไทยเลิกบุหรี่อย่างเป็นระบบ

2. พลังแห่งการคัดกรอง (Big Data): ภายในระยะเวลา 18 เดือน (ส.ค. 67 - ม.ค. 69) เครือข่ายของเราได้คัดกรองผู้รับบริการสูงถึง 224,315 คน โดยพบผู้สูบบุหรี่และให้คำแนะนำในการเลิก (3A's) ถึง 6,120 คน (ร้อยละ 81 ของผู้สูบบุหรี่) และสามารถติดตามจนเลิกได้สำเร็จจริงในระยะเวลา 6 เดือน

3. โมเดล กทม.-Dentist Hero: เรายกระดับคลินิกทันตกรรมสังกัด กทม. ทุกเขต และโรงพยาบาลหลัก เช่น รพ.ราชวิถี และสถาบันประสาทวิทยา ให้เป็นเครือข่ายช่วยเลิกบุหรี่ที่เชื่อมต่อกับสายด่วน 1600 อย่างไร้รอยต่อ

4. นวัตกรรมป้องกัน “นักสูบหน้าใหม่” ทันตแพทยสมาคมฯ พัฒนาแอปพลิเคชัน “NoNo” เพื่อสร้างเกราะคุ้มกันให้เด็กนักเรียนเยาวชนคนรุ่นใหม่ โดยปัจจุบันมีผู้ใช้งานแล้วกว่า 6,690 คน และขยายผลผ่านกิจกรรม Edutainment ในโรงเรียนกว่า 120 แห่ง เพื่อตอกย้ำค่านิยม “NoNo กระต่ายขาเดียว ยืนยันมั่นใจไม่สูบ”

5. มาตรฐานระดับสากล: ผลงานวิจัยนวัตกรรมการส่งต่อร่วมบำบัด (Dentist Hero x Quitline) ของเราได้รับการยอมรับให้นำเสนอในที่ประชุมระดับโลก WCTOH 2025 ณ กรุงดับลิน ประเทศไอร์แลนด์ ซึ่งเป็นการประกาศศักดาของทันตแพทย์ไทยในเวทีโลก

• จุดยืนเชิงนโยบาย : แบนเพื่อปกป้อง ไม่ใช่แค่เพื่อรักษา

ด้วยหลักฐานทางคลินิกและวิกฤตทางสังคมที่ชัดเจน รศ.ทพญ.ดร.ศิริวิมล ศรีสวัสดิ์ นายกทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยฯ จึงได้ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อสนับสนุนนโยบาย “ห้ามผลิต ห้ามนำเข้า และห้ามขายนิโคตินสูง” ในประเทศไทยอย่างเด็ดขาด พร้อมทั้งเรียกร้องให้รัฐบาลบังคับใช้กฎหมายควบคุมเสมือนบุหรี่ไฟฟ้า เพื่อไม่ให้อุตสาหกรรมยาสูบใช้ช่องว่างทางกฎหมายในการล่อลวงลูกหลานของเราได้อีกต่อไป

ทันตแพทยสมาคมฯ ขอขอบคุณการสนับสนุนอย่างยาวนานจาก สสส. และขอยืนยันว่าเราจะยังคงเดินหน้าสื่อสาร “สิ่งที่ทันตแพทย์เห็น” ต่อไป เพราะรอยโรคในช่องปากที่เห็นในวันนี้ คือสัญญาณเตือนภัยถึงอนาคตของคนไทย ที่เราต้องปกป้องร่วมกันค่ะ

